

CORETTA

Estudiant de 17 anys vinguda de Nigèria ara fa dos cursos. Se'n voldria tornar a ca seva.

••• Coretta té 17 anys i la tristesa a la mirada. “Si pogués, me’n tornaria la meu país”, diu sense contemplacions.

Arribà de Nigèria ara fa dos anys. En aquest període de temps ha après un castellà fluid i un català més bàsic. Bàsicament, perquè Coretta va a escola i estudia en ambdues llengües. “Al principi, tot em resultava molt difícil”. De l’IES Antoni Maura se’n va anar per problemes d’adaptació, problemes dels altres estudiants per adaptar-se a persones novingudes, cal matisar, i no pas problemes de Coretta. Perquè la societat ha d’assumir les paraules d’aquesta jove nigeriana: “La gent jove és discriminadora”.

Actualment, cursa primer de Batxiller a l’IES Arxiduc de Palma i es troba molt més a gust. “Ara tenc amics tant mallorquins com africans”, explica. A més a més, creu que la situació d’igualtat i no-discriminació millora amb el pas del temps.

En tot cas, això no evita que Coretta hagi patit el racisme. “Quan camín pel carrer, hi ha gent que em diu: ‘Negra de merda, porca...’. Però jo pas d’ells. Faig com si no hagués entès el que em diuen”.

A Palma, l’any 2010, encara s’insulta les persones pel color de la pell. Però Coretta, de vegades, es defensa. “És clar que m’he

barallat amb companys de classe, amb un al·lot belga, per exemple, que em deia *black monkey*”, declara.

“La gent es pensa que abans de venir aquí vivia en la misèria, però no és ver”, comenta. Per això, afirma que vol tornar a Lagos, la seva ciutat. Vet aquí, doncs, que Coretta passa de Mallorca, potser perquè alguns mallorquins la insulten.

“Ets feliç?”, li demanam. “No gaire”, con-

“

Quan camín pel carrer, hi ha gent que em diu: Negra de merda, porca... Però jo faig com si no els entengués”

testa. Tanmateix, ho matisa tot seguit: “A Mallorca hi ha molta bona gent, com per tot”. Pareix trista, però la vestimenta que du és d’allò més alegre. Es veu que li agrada la moda i estar al dia. Quan el fotògraf s’hi apropa, lluny d’empegueir-se’n, mira la càmera amb desimboltura i, fins i tot, amb un posat de model professional. Perquè Coretta farà el que li vingui de gust, pensin el que pensin els qui la insulten pel carrer. •

Alhora que Morgan Freeman dóna vida a Nelson Mandela als cinemes, la lluita antiracista continua als carrers de Mallorca. Aparentment, la discriminació racial pertany al passat. Però alguns testimonis, aquí i ara, no ho troben així

Racisme a la

CECILI BUELE

Nascut a Mallorca, amb ascendència de Guinea Equatorial, ha estat polític d’esquerres.

••• Cecili Buele era com un ciuró, aquell que surt negre en un plat de llegums. Tan sols un: absolutament excepcional. “Per això, quan jo era petit no sentia discriminació; en tot cas, jo sempre he tingut discriminació positiva”.

Cecili Buele, mallorquí de pell mulata, rememora la infantesa. “Jo era una singularitat; diria que, fins i tot, mon pare va ser el primer negre que va arribar a Mallorca”. Era l’any 1929. I vet aquí que, fora de casa, les primeres persones negres que va veure foren uns marines nord-ameri-

“

De petit, jo era com un ciuró negre que trobes al plat. Una singularitat! I no em sentia discriminat”

cans, atracats al port de Palma en temps de la dictadura militar.

“La meua visió en aquell temps estava condicionada pel fet que tothom era blanc i jo, els més fosc de tots”. Ara, no. “Perquè

ara tot és diferent. Allà on vagi, veus persones amb la pell de diferents colors”.

Certament, els fills de qui arribà un bon dia a Mallorca ara superen les expectatives dels seus pares. Així ho explica Cil: “Mon pare, que havia comparegut per aquí per ser criat i oferir a ca uns rics, després passà a ser ordenança del Consell”. Cil, però, anà un poc més enllà. “Vaig ser el primer diputat mulat, a més del primer conseller”. I per honrar la memòria de son pare, un dia es vestí amb la seva corbata d’ordenança, ell que no en du mai, de corbata.

Tot i aquest simbolisme, les arrels del país de son pare, Guinea Equatorial, mai no l’han cridat especialment. “Tot i que vaig passar quatre anys de missioner per l’Àfrica, en cap moment no vaig pensar d’anar a Guinea”. Ara bé, la situació canvia quan, l’any 2003, li diuen que una germana de son pare encara és viva. “Llavors vaig decidir-me a anar-hi, però no em donaren mai permís per entrar al país”.

Quina és la sospita per a aquesta actitud? “Crec que ser d’esquerres i militant dels drets humans no hi ajudava gaire”, comenta. Però la hipòtesi central que maneja és una qüestió de classe i ètnia. “Mon pare era bubí, l’ètnia oprimida pels fang. I em pareix que no volien veure un bubí [o voove] que hagués prosperat”.

Tanmateix, mesos després, un amic d’Alcúdia que visità el país per negocis li digué: “Mira Cil, val més que no hi hagi pogut anar, perquè no t’haurien deixat sortir!”. I Cecili riu, mentre continua el relat de les seves batalles. •

Text: **Ander Zurimendi**

Solidaris

••• El que més empenya Yella és caminar pel carrer i que li demanin els papers. “A Madrid, per exemple, els policies m’aturaven constantment per identificar-me”, comenta. Però Yella Abdulraliman no té regularitzada la seva situació administrativa a Espanya. Per això el varen multar amb 500 euros, que ha de pagar si no vol que iniciïn un procés sancionador que desembocaria en una expulsió de l’Estat i en l’obligació de tornar-se’n a Kenya, el país d’on va arribar per maig de 2008.

Al principi sí que trobà feina, en el sector hotelier. Però en acabar la temporada quedà a l’atur i, per tant, a la il·legalitat administrativa. “Encara que em caducaren els papers, vaig decidir quedar a Mallorca, perquè aquí tenc un futur millor”.

Un dia l’encarcellaren, pel fet de no tenir els maleïts papers. En altres ocasions, ha sentit la discriminació d’una part de la societat. “De vegades, quan m’assec al bus, l’altra persona que tenc devora s’aixeca i se’n va a un altre lloc”. Com s’hauria d’anomenar aquest comportament?

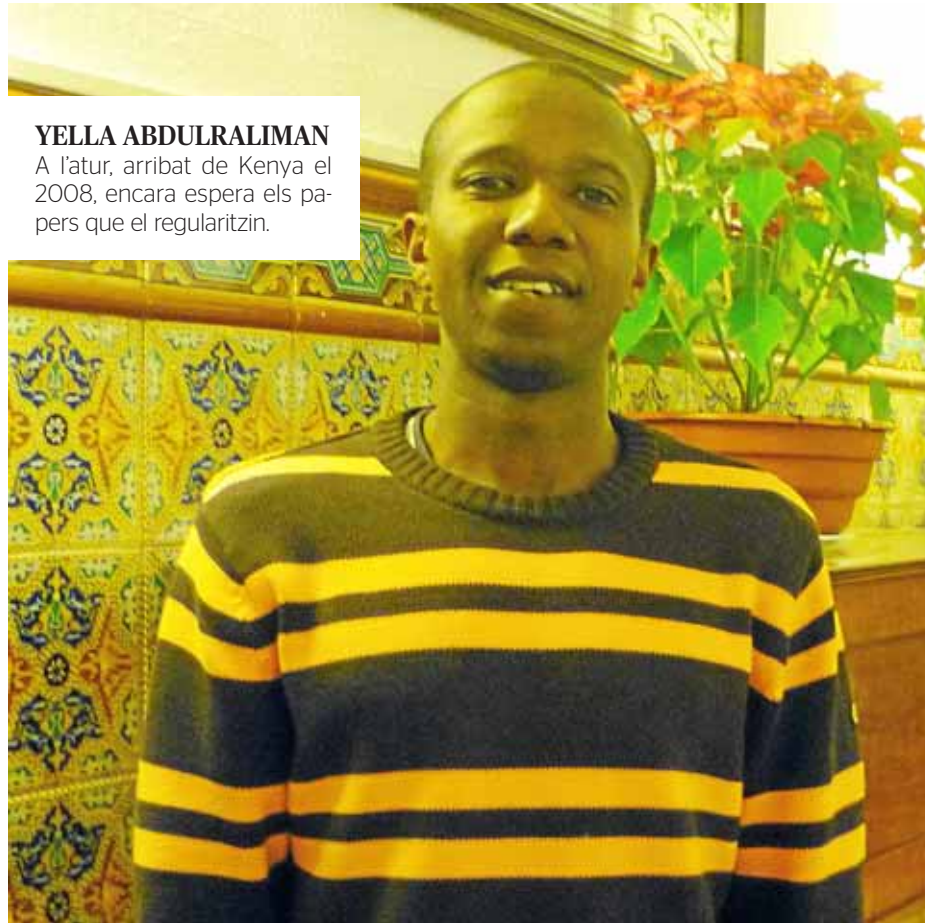
“Jo, el racisme, el veig més en el comportament de la gent que no pas en el seus comentaris”, analitza Yella. Vaja, que ningú no li ha llançat pel carrer cap insult racista, però sí que veu que alguns mallorquins evi-

ten la seva presència. “També em molesta molt que em demanin, per un interès morbós, si he arribat amb pastera. No respecten el patiment d’una persona que ha de viatjar amb pastera perquè passa fam i pot morir”.

“**De vegades, quan m’assec al bus, l’altra persona que tenc devora s’aixeca i se’n va a un altre lloc**”

diu Yella, ostensiblement indignat.

“Tanmateix, no s’ha de generalitzar -declara-. Hi ha bona gent, a Mallorca. De fet, crec que l’Ajuntament de Palma i el Govern balear ho fan molt bé amb els immigrants. Fan cursos gratuïts de català, per exemple!”. I és nota que Yella en cursa, d’estudis de català. De fet, no assisteix només a una classe, sinó a tres de diferents! “És que crec que els estrangers hem d’aprendre la llengua de Mallorca”, afirma convençut. “Cal aprofitar el temps -afegeix-, perquè els qui no tenen feina almanco tenen temps per estudiar”. És una conclusió a la qual ha arribat Yella Abdulraliman per pròpia experiència: “La moral i la il·lusió davallen, si no fas res”. •

YELLA ABDULRALIMAN
A l’atur, arribat de Kenya el 2008, encara espera els papers que el regularitzin.

mallorquina

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

••• “Vàrem assumir un risc”. Alguns hi han sortit guanyant i altres quedaren pel camí. “Vàrem assumir un risc”, afirma Maécor, senegalès, negre, intel·ligent, discursivament inexpugnable. I el risc que patí quan viatjà fins a Mallorca ha valgut la pena. “Aquí hi ha tolerància política: si et conformes amb el que hi ha, pots viure tranquil·lament”, explica.

Maécor, amb veu pausada i en bon català, descriu la seva vida a l’Illa. “Hi ha petits detalls de discriminació, però no hi don importància: que si el conductor de l’autobús no ens atén amb cortesia, que si allò altre...”. Però, recuperant l’ideari de l’exentrenador del FC Barcelona Louis van Gaal, no vol parlar en negatiu, sinó “sempre en positiu”.

Maécor se’n temé tot d’una que Mallorca té una cultura i una llengua pròpies. “No és que les portes estiguessin tancades, però amb el català s’obren més”, analitza. Per això està inscrit en cursos, assisteix a excursions pro llengua i pren part de la comissió intercultural de l’Obra Cultural Balear (OCB).

“En general, he trobat mallorquins que no estan disposats a obrir-se als immigrants”, declara. A continuació, però, admet que “tot i així, també hi ha hagut molta gent que m’ha animat i m’ha ajudat en aquest camí!”. Adreça una advertència als nouvinguts que es volen integrar: “Hi ha immigrants que fa deu 10 anys que són aquí i no saben ni una sola paraula de català. No pot ser!”.

Maécor s’acaba de prendre el tallat descafeïnat. Llavors, li demanam què

troba de la Llei d’estrangeria. “Cada país regula aquest tema a la seva manera i, si s’aplica bé, no em pareix una mala legislació. Ara bé, tres anys són massa temps per tenir la gent sense papers, sobretot perquè hi ha gent que demostra cada dia la voluntat d’integrar-se -assegura-. Hi ha gent que...”. Però les seves paraules

“**Hi ha petits detalls de discriminació, però no hi don importància. Aquí es pot viure tranquil·lament**”

MAÉCOR MBENGUE
Prové del Senegal, es troba a l’atur i col·labora amb l’OCB. Aviat deixarà de ser “il·legal”.

les denoten també que xerra d’ell mateix, de l’esforç diari per adaptar-se a la societat d’acollida sense perdre les pròpies arrels.

Ara treballa aquí i allà, de tot i de res, “en tasques de lampista, obres petites, tot el que pugui fer”, descriu.

Maécor Mbengue, d’idees socialdemòcrates, antic regidor al seu municipi del Senegal, professor de francès i estudiant de cooperació al desenvolupament, és il·legal. I tot i que l’Administració li ha notificat que en pocs dies serà oficialment regularitzat, també ha estat tres anys a l’ombra legislativa. •

No hem d’oblidar

La pel·lícula *L’onada*, de Dennis Gansel, ens explica un hipotètic experiment sociològic a un institut alemany de l’actualitat sobre la base d’una pregunta inquietant: És possible que es torni a implantar una dictadura a Alemanya? La qüestió és plausible, perquè els joves alemanys d’avui comencen a rebutjar qualsevol mena de responsabilitat pel que van fer els seus pares i avis i perquè alguns, també, han començat a oblidar. I l’oblit ja fou presagiat pels qui van decidir gravar en pedra, al bloc 4 del camp d’extermini d’Auschwitz, la coneguda frase de J. Santayana que diu que aquell qui oblidava la història està condemnat a repetir-la. Els joves sud-africans, certament, estan molt lluny d’oblidar l’apartheid. Però, probablement, la raó principal del manteniment viu de la memòria històrica és que encara tot és molt recent, molt tendre. Què passarà amb la pròxima generació de sud-africans, negres i blancs? Són fets d’una pasta especial que els protegeixi de l’oblit? No, és clar. L’únic que els immunitza, avui, és el testimoni directe dels protagonistes d’aquesta història. Mentre n’hi hagi de vius, ho poden reviure. Però quan n’hagi mort el darrer testimoni, caldrà continuar servant la memòria i no donar res per suposat. El llibre de John Carlin i la seva adaptació cinematogràfica, ara, són útils; demà, seran imprescindibles. Bé, això a Sud-àfrica. Aquí, provau de demanar als joves en edat d’educació secundària què en saben, de l’apartheid. Sí, després els podeu portar al cinema a veure *Invictus*. •